

Muzeum Etnograficzne
im. Seweryna Udzieli w Krakowie

Instytucja kultury województwa małopolskiego
✉ ul. Krakowska 46, 31-066 Kraków
tel.: 012 430 60 23 fax.: 012 430 63 30
www.etnomuzeum.eu

Kraków, 28 lutego 2015 r.

„Nić porozumienia”
studium obiektu
Muzeum Etnograficzne w Krakowie
Ratusz, plac Wolnica 1

4 marca– 12 kwietnia 2015 r.
wernisaż: 3 marca 2015 r., godz. 18:00
godzina dla dziennikarzy: 3 marca, godz. 12:00 – 13:00

– informacja prasowa –

Muzeum Etnograficzne w Krakowie zaprasza na pierwsze w tym roku studium obiektu.

Z początkiem marca bierzemy na warsztat krosno tkackie! W kameralnej formule prezentujemy dwa warsztaty tkackie z końca XIX w. Oba zostały poddane gruntownej konserwacji, a następnie precyzyjnie odbudowane. Odwiedzający wystawę będą mogli nie tylko obejrzeć krosna i towarzyszące im oprzyrządowanie, ale także uczestniczyć w procesie tkania! Jeden z warsztatów będzie bowiem działał i pozwoli przyrzeć się z bliska pracy tkacza, a nawet zasiąść do krosna i spróbować własnych sił.

Autorzy wystawy: Piotr Worytkiewicz, Bogusław Janczy.

Tu można zobaczyć proces nakładania osnowy na krosno: <http://youtu.be/CR0pIUrdL8A>

Nakładanie osnowy na krosno z Tylki
fot. Marcin Wąsik

Dlaczego prezentujemy krosna:

Umiejętność tkania jest znana od wieków, jest zarazem niezwykle powszechna – pojawia się we wszystkich kulturach i na wszystkich kontynentach. Istnieje wszędzie tam, gdzie dostępne

Muzeum Etnograficzne
im. Seweryna Udzieli w Krakowie

Instytucja kultury województwa małopolskiego
☒ ul. Krakowska 46, 31-066 Kraków
tel.: 012 430 60 23 fax.: 012 430 63 30
www.etnomuzeum.eu

są włókna pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które człowiek nauczył się wykorzystywać do tworzenia nici i splatania z nich tkanin. Odkąd w starożytności na terenie Chin zbudowano krosno tkackie ludzkość stale udoskonalała technologię. Ale zasada krzyżowania włókien się nie zmieniła. Wystawa ukazuje politechniczną genialność urządzeń, których prostą zasadę działania wykorzystujemy do dziś i zapewne nieprędko porzucimy.

Co pokazujemy:

→ Krosno z Tylki (powiat Nowy Targ, obecnie część Krościenka nad Dunajcem)

Chłopski warsztat tkacki wykonany z drewna sosnowego. Do połowy XIX wieku tego rodzaju krosna znajdowały się w niemal każdej chałupie regionu pienińskiego. Używano ich głównie w okresie zimowym, czyli poza sezonem intensywnych prac polowych. Produkowano płótno i chodniki na własne potrzeby. Prezentowane na wystawie krosno zbudował pod koniec XIX wieku Antoni Gabryś z Tylki, prawdopodobnie stolarz-samouk. Ze sprzętu korzystały kolejne pokolenia rodziny Gabrysiów, aż do 1968 roku, gdy trafił on wraz z zespołem 15 narzędzi do kolekcji MEK.

Krosno z Tylki jest warsztatem wolnostojącym – nie wymaga przymocowania do ściany ani do pułapu. Taki model krosna pojawił się w Polsce już w XIII wieku i w niemal niezmienionej formie przetrwał do wieku XIX.

→ Krosno z Błazowej (powiat Rzeszów)

W latach 80. XIX wieku staraniem proboszcza Błazowej, księdza Bronisława Markiewicza, Marcin Brzęk – uzdolniony miejscowy tkacz – wyjechał do Czech i na Morawy, by kształcić się w dziedzinie rzemiosła tkackiego. Wiedzę zgromadzoną dzięki podróży wykorzystał, tworząc w 1884 roku w Błazowej Naukowy Zakład Tkacki, zwany potocznie szkołą tkacką. Zakład działał do 1896 roku i dawał zatrudnienie 30 tkaczom. Pracowali przez cały rok, produkowali głównie chustki na głowę i plecy oraz płótna lniane na sprzedaż.

Prezentowane krosno pochodzi prawdopodobnie właśnie z wyposażenia Zakładu i jest typem warsztatu ściennego, wymagającego przymocowania do ścian i pułapu. Elementy krosna wykonano z drewna bukowego, sosnowego i dębowego i pokryto dyskretnym ornamentem.

Informacje praktyczne:

Studium „Nić porozumienia” jest częścią wystawy stałej „Polska kultura ludowa”

Ceny biletów

- bilet normalny – 10,00 zł
- bilet ulgowy – 6,00 zł
- w niedzielę – wstęp wolny
- bilet rodzinny dwie osoby dorosłe + 1 dziecko lub jedna osoba dorosła + 2 dzieci – 18,00 zł; każda kolejna osoba + 6,00 zł

Muzeum Etnograficzne
im. Seweryna Udzieli w Krakowie

Instytucja kultury województwa małopolskiego
☒ ul. Krakowska 46, 31-066 Kraków
tel.: 012 430 60 23 fax.: 012 430 63 30
www.etnomuzeum.eu

- bilet wstępu z oprowadzaniem (język polski) – pierwsza osoba 65 zł; każda kolejna osoba + bilet ulgowy
Honorujemy:
Karta Dużej Rodziny – 50% zniżki
KKR i KKR3+ - bilet 3+ w cenie 14 zł

Godziny otwarcia MEK

poniedziałek	nieczynne
wtorek	11.00 – 19.00
środa	11.00 – 19.00
czwartek	11.00 – 21.00
piątek	11.00 – 19.00
sobota	11.00 – 19.00
niedziela	11.00 – 15.00

gdzie: Muzeum Etnograficzne w Krakowie, Ratusz, plac Wolnica 1
wernisaż: 3 marca 2015 r., godz. 18:00

godzina dla dziennikarzy: 3 marca, godz. 12:00 – 13:00

otwarte dla publiczności: 4 marca – 12 kwietnia 2015 r.

Kontakt dla dziennikarzy:

Katarzyna Piszczkiewicz / piszczkiewicz@etnomuzeum.eu / +48 (12) 430 63 42 (w. 35)

Patronat medialny:

Krakow POST / Local-Life / e-krakow / Miasto Dzieci / Bliżej Przedszkola / Radio Bajka